

G'URUMSAROY KULOLCHILIGI

Odiljonov Diyorbek Baxriddin o'g'li

odiljonovdiyorbek48@gmail.com

Namangan davlat universiteti, Pedagogika fakulteti,

Amaliy san'at va (badiy kulolchilik) yo'nalishi 4-bosqich talabasi

ANNOTATSIYA: G'urumsaroy kulolchiligi, O'zbekistonda uzun tarixga ega bo'lgan va hozirgi kunda ham o'zgacha joyini saqlab qolgan bir sanoat turi hisoblanadi. Bu sanoat, g'urumsaroy materiallaridan tayyorlangan mahsulotlarni ishlab chiqishni o'z ichiga oladi. G'urumsaroy materiallarining asosiy turlari o'tkir, atlas, ipak va boshqa o'zbek xalqining mamlakatda yetishgan g'urumsaroy materiallari bo'ladi.

KALIT SO'ZLAR: [Desen tayyorlash, G'urumsaroy, kulol, materiallar, sanoat]

G'urumsaroy kulolchiligi, qadimiy zamonlardan beri O'zbek xalqining kiyim-kechak, sumka, jippa, to'qqa va boshqa turdagi mahsulotlarini bezashda va bezatishda amalga oshirilgan. Bu sanoatning asosiy xususiyati uning o'zgacha desenlar va ranglar bilan ajralib turishi va o'zbek madaniyatining rivojlanishi va tarixiy mirasining bir qismi bo'lmasidir. G'urumsaroy kulolchiligi ustuvor mahsulotlar tayyorlashda yuqori sifatli xodimlarni talab qiladi, chunki bu sanoat ustida ishlash uchun mahorat va sabr talab etadi. G'urumsaroy kulolchiligi O'zbekistonda rivojlanib kelmoqda va xalqaro darajada tan erkaklikni olib borayotgan sanoatlardan biri hisoblanadi.

G'urumsaroy kulolining tarixi O'zbekistonning mazkur sanoatini o'zida o'zgartirgan va rivojlanishiga olib kelgan qadimiy asarlar bilan bog'liqdir. G'urumsaroy kuloli O'zbekistonning milliy sanoati bo'lib, uning tarixi ko'p asrlar oldin qaytadi.

G'urumsaroy kuloli tarixi O'zbekistonning qadimiy madaniyatining ahamiyatli qismini tashkil etadi. Bu sanoat xalqaro tan erkakligi va uning rivojlanishi va o'zgarmasi uchun muhimdir. G'urumsaroy kuloli o'zbek xalqining milliy sanoati bo'lib, shu kunga kelibgacha o'z o'ziga xosliklarini saqlab qolgan va rivojlanib kelgan. G'urumsaroy kuloli tarixi O'zbekistonning turli hududlarida rivojlangan va o'zgarmagan. Masalan, Farg'ona viloyati g'urumsaroy kulolining tarixi juda qadimgi bo'lib, bu hududda g'urumsaroy kuloli

sanoati rivojlangan va o'zgarmagan. Boshqa hududlarda esa g'urumsaroy kuloli sanoati xususan rivojlangan va uning mahsulotlari dunyoga mashhur bo'lgan. G'urumsaroy kuloli tarixi O'zbekistonning milliy madaniyatini yaratgan va saqlab qolgan. Bu sanoat milliy identitetni saqlashda muhim ahamiyatga ega bo'lib, o'zbek xalqining rivojlanishi va madaniyatining o'zgarmasi uchun muhim bir qismidir. G'urumsaroy kuloli tarixi O'zbekistonning milliy san'atining eng muhim turlaridan biri hisoblanadi va uning rivojlanishi va saqlanishi uchun harakat qilinadi.

G'urumsaroy kuloli tayyorlashning asosiy bosqichi quyidagilardan iborat bo'ladi:

1. Materiallarni tayyorlash: G'urumsaroy kuloli uchun asosiy materiallar o'tkir, atlas, ipak va boshqa g'urumsaroy materiallardir. Bu materiallar o'zbekistonda mahalliy ravishda yetishgan va tayyorlangan bo'lishi kerak. Materiallar tayyorlanganidan so'ng ular qalinlik, rang va desenlar boyicha tanlangan va ishlangan bo'lishi lozim.

2. Desen tayyorlash: G'urumsaroy kuloli mahsulotlari uchun desenlar tayyorlanishi juda muhimdir. Desenlar o'zbek xalqining milliy motivlari, hayvonot dunyosi, tabiat manzaralari va boshqa g'urumsaroy elementlardan olingan bo'lishi mumkin. Desenlar mahsulotning shakli va ranglariga mos ravishda joylashtiriladi.

3. Mahsulotni tayyorlash: G'urumsaroy kuloli mahsulotlarni tayyorlash jarayoni qadimiy texnologiyalar asosida amalga oshiriladi. Materiallar kesiladi, yig'iladi, beziladi va qalinliklariga va shakllariga mos ravishda ishlangan bo'lishi kerak. Mahsulotning har bir qismi ustuvor sifatli bo'lishi uchun ehtiyotkorlik bilan ishlangan bo'lishi zarur.

4. Tugallanish va bosilish: Mahsulot tayyorlandi so'ng tugallanadi va bosiladi. Bosilish jarayonida mahsulotning desenlari va ranglari ko'zga ko'rinib turishi kerak. Bosilishdan so'ng mahsulotni sifatini tekshirish va tozalash amalga oshiriladi. G'urumsaroy kuloli tayyorlash jarayoni sabr, mahorat va ehtiyotkorlik talab etadi. Ustuvor sifatli g'urumsaroy kuloli mahsulotlari tayyorlash uchun xodimlar o'zlarining mahoratlari va san'ati bilan ajralib turishi kerak. Bu sanoat O'zbekistonning rivojlanishi va madaniyatining tarixiy mirasini saqlashda muhim ahamiyatga ega. G'urumsaroy kuloli O'zbekistonning milliy sanoati bo'lib, uning tarixi ko'p asrlar oldin qaytadi. Bu sanoat xalqaro tan erkakligi va uning rivojlanishi va o'zgarmasi uchun muhimdir. G'urumsaroy

kuloli tarixi O'zbekistonning milliy madaniyatini yaratgan va saqlab qolgan. Bu sanoat milliy identitetni saqlashda muhim ahamiyatga ega bo'lib, o'zbek xalqining rivojlanishi va madaniyatining o'zgarishi uchun muhim bir qismidir. G'urumsaroy kuloli tarixi O'zbekistonning milliy san'atining eng muhim turlaridan biri hisoblanadi va uning rivojlanishi va saqlanishi uchun harakat qilinadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. "O'zbekiston g'urumsaroyi" - A. Abdullaev
2. "G'urumsaroy: O'zbek milliy sanoati" - S. Yusupov
3. "G'urumsaroy: O'zbekiston milliy sanoati" - G. Qosimov